

APPENDICES

RCE- MENTAL HEALTH SCALE & TEACHER JOB SATISFACTION SCALE

By Prof. S.P. Anand

Head, Department of Education

Regional Institute of Education,
Bhubaneswar

Guide

Prof. Sushil Kumar Goel

Head, Dept. of Extension Education
(N.C.E.R.T.) R.I.E. Bhopal

Researcher

Abdul Rab

Stud. M.Ed. 2007-08

(N.C.E.R.T.) R.I.E. Bhopal

Please write your Name.....

Age.....Sex.....Qualifications.....

Teaching experienceSubject of teaching in School.....

All information will be kept confidential .

1. On school teaching profession a list of 90 statements is presented before you please read each statement carefully and record your reaction to it on any one of the five (SA. A. UD. D. SD) alternatives provided against it.
2. Yes encircle SA or A when you strongly agree or simply agree to the statement respectively. However if you remain uncertain or undecided please encircle UD placed against that statement. Similarly you have the choice to encircle D or SD if you disagree or strongly disagree to a statement. You are free to pick up but only (any) one of the five choices given for each statement.
3. This scale enlists your frank thinking. So as such there is no question of right or wrong answers. Please feel very free to respond without any hesitation of reservation.
4. What is wanted is the first spontaneous reaction of yours for each of the 60 + 30 statements. So please record your responses as rapidly as you can. There is no time limit but you may take 20 to 30 minutes to work on this scale.

SA-Strongly Agree A-Agree	UN-Undecided or Uncertain	D-Disagree SD-Strongly Disagree				
1.	When discussed with others, pains are divided, pleasure are multiplied.	SA	A	UD	D	SD
2.	I like respecting the feelings of others.	SA	A	UD	D	SD
3.	We are the creation of one and the same almighty.	SA	A	UD	D	SD
4.	luck has always betrayed me.	SA	A	UD	D	SD
5.	I find people jealous of me for nothing.	SA	A	UD	D	SD
6.	Life is a burden.	SA	A	UD	D	SD
7.	I am a failure in life.	SA	A	UD	D	SD
8.	I enjoy my life as such.	SA	A	UD	D	SD
9.	We have to work had to claim what is in store for us.	SA	A	UD	D	SD
10.	I am considered to be an uncompromising person.	SA	A	UD	D	SD
11.	Human life is full of miseries.	SA	A	UD	D	SD
12.	Adjustment in life has been a mirage for me.	SA	A	UD	D	SD
13.	I consider, 'simple living and high thinking', merely a slogan.	SA	A	UD	D	SD
14.	People listen to me seriously.	SA	A	UD	D	SD
15.	People find me misfit in get-together.	SA	A	UD	D	SD
16.	Mine is a life without any specific purpose.	SA	A	UD	D	SD
17.	I make a mess of my matter / affairs.	SA	A	UD	D	SD
18.	Life is as we take it or make it.	SA	A	UD	D	SD
19.	Luck is entirely to be blamed for our failures.	SA	A	UD	D	SD
20.	I enjoy the reputation of being an honest man.	SA	A	UD	D	SD
21.	My achievements definitely outnumber my failures in life.	SA	A	UD	D	SD
22.	Life is an illusion.	SA	A	UD	D	SD
23.	We make fun of ourselves while sharing our thoughts with others.	SA	A	UD	D	SD
24.	Circumstances have never helped my adjustments.	SA	A	UD	D	SD
25.	People avoid my company.	SA	A	UD	D	SD
26.	People are not particular to keep contacts with me.	SA	A	UD	D	SD
27.	People find in me a good friend.	SA	A	UD	D	SD
28.	Achievements keep a distance from me.	SA	A	UD	D	SD
29.	I always feel indebted to my fellow human beings.	SA	A	UD	D	SD
30.	My friends give me no importance.	SA	A	UD	D	SD

SA-Strongly Agree	UN-Undecided or Uncertain	D-Disagree	SD-Strongly Disagree			
31.	I have no reason to be satisfied with my achievements in life.	SA	A	UD	D	SD
32.	People do deserve a helping hand on so many occasions.	SA	A	UD	D	SD
33.	People don't like taking me into confidence.	SA	A	UD	D	SD
34.	Failures are but to dishearten us in life.	SA	A	UD	D	SD
35.	I have no set aim of life.	SA	A	UD	D	SD
36.	I am taken to be a difficult person.	SA	A	UD	D	SD
37.	People never doubt my integrity.	SA	A	UD	D	SD
38.	Whatever you may do for them, people shall never be grateful to you.	SA	A	UD	D	SD
39.	I rarely find good friends in this world.	SA	A	UD	D	SD
40.	People are usually unreliable.	SA	A	UD	D	SD
41.	I usually miss whatever I deserve.	SA	A	UD	D	SD
42.	A self-centred life is only a satisfied life.	SA	A	UD	D	SD
43.	This life is a sort of punishment.	SA	A	UD	D	SD
44.	Life hangs heavy on me.	SA	A	UD	D	SD
45.	Life is precious.	SA	A	UD	D	SD
46.	I am usually taken as a self-centred person.	SA	A	UD	D	SD
47.	I have never been denied my fruits of labour.	SA	A	UD	D	SD
48.	I have never been successful in making due adjustments in life.	SA	A	UD	D	SD
49.	This life is a great misfortune for me.	SA	A	UD	D	SD
50.	I receive due recognition wherever I go.	SA	A	UD	D	SD
51.	Satisfactions and dissatisfactions in life go together.	SA	A	UD	D	SD
52.	There is no charm in life.	SA	A	UD	D	SD
53.	Achievements await our investments in the form of real efforts.	SA	A	UD	D	SD
54.	I am proud of my style of life.	SA	A	UD	D	SD
55.	I suffer from inferiority complex.	SA	A	UD	D	SD
56.	Money is all-in-all in life.	SA	A	UD	D	SD
57.	I am an unlucky fellow.	SA	A	UD	D	SD
58.	God has seldom been kind to me.	SA	A	UD	D	SD
59.	I can't claim to be an humble man.	SA	A	UD	D	SD
60.	People rely on my counsel.	SA	A	UD	D	SD

SA-Strongly Agree A-Agree	UN-Undecided or Uncertain	D-Disagree SD-Strongly Disagree				
61. Teaching profession brings mental peace to the teacher.		SA	A	UD	D	SD
62. Teaching even in Government Schools is miserable.		SA	A	UD	D	SD
63. Teacher, because of the nature of his profession, should adhere to simple living and high thinking.		SA	A	UD	D	SD
64. Teaching in a college is a boon while teaching in a school is a curse.		SA	A	UD	D	SD
65. Teacher can determine the future course of a nation.		SA	A	UD	D	SD
66. Teachers if they want respect in the society because of their being teachers, will have to forego some financial gains and work with a missionary spirit.		SA	A	UD	D	SD
67. The teaching profession is a very degrading one.		SA	A	UD	D	SD
68. One should dislike being called 'Masterji' in the bazar by any one.		SA	A	UD	D	SD
69. I aspire for the day when I shall leave teaching in the school.		SA	A	UD	D	SD
70. Teacher's success lies in the success of their students.		SA	A	UD	D	SD
71. A teacher should feel proud of introducing himself to anyone as a teacher working in a school.		SA	A	UD	D	SD
72. Teaching often becomes monotonous after a few years.		SA	A	UD	D	SD
73. Thank God, I am a teacher.		SA	A	UD	D	SD
74. Teachers enjoy no appropriate rewards for their work.		SA	A	UD	D	SD
75. Most pupils are considerate of their teachers.		SA	A	UD	D	SD
76. One should not advise one's sons and daughters to become teachers.		SA	A	UD	D	SD
77. Teaching profession is better than other professions in several respects.		SA	A	UD	D	SD
78. Principals of the schools do not act as friends and guides but become masters of the teachers.		SA	A	UD	D	SD
79. Teachers are responsible for knowing home conditions of everyone of their pupils.		SA	A	UD	D	SD
80. Teaching is a respectable job.		SA	A	UD	D	SD
81. One in teaching profession is in search of truth.		SA	A	UD	D	SD
82. A teacher should not be expected to do more work than he is paid for.		SA	A	UD	D	SD
83. The teaching profession opens field of knowledge for the adopter.		SA	A	UD	D	SD
84. Teaching is the last refuge of those who are unemployed.		SA	A	UD	D	SD
85. Teaching can be called an interesting profession.		SA	A	UD	D	SD
86. One has to remain a school teacher because of his poor academic career.		SA	A	UD	D	SD
87. Teachers learn throughout their lives.		SA	A	UD	D	SD
88. Teaching in schools sucks intelligence as well as initiative.		SA	A	UD	D	SD
89. Teachers live a dull life.		SA	A	UD	D	SD
90. Very able people will be wasting time and energy in teaching profession.		SA	A	UD	D	SD

३१.	माझ्या जीवनामध्ये उपलब्धीचा कोणताही कारण नाही ज्यामुळे मला समाधान वाटेल.	SA	A	UD	D	SD
३२.	लोकांना कित्येकवेळी सहकार्याची गरज असते.	SA	A	UD	D	SD
३३.	लोक मला विश्वासामध्ये घेणे पसंद करीत नाहीत.	SA	A	UD	D	SD
३४.	अपयशामुळे निश्चितच आपले मन मोडते.	SA	A	UD	D	SD
३५.	माझ्या जीवनामध्ये निश्चित असे ध्येय नाही.	SA	A	UD	D	SD
३६.	मला एक गंभीर व्यक्ती समजले जाते.	SA	A	UD	D	SD
३७.	माझी प्रामाणिकता शंकाहीन आहे.	SA	A	UD	D	SD
३८.	तुम्ही लोकांसाठी काहीही करा ते आपले आभार मानत नाही.	SA	A	UD	D	SD
३९.	मला या जगात क्वचित चांगले मित्र भेटतात.	SA	A	UD	D	SD
४०.	सहसा लोक अविश्वनीय असतात.	SA	A	UD	D	SD
४१.	सहसा मला ती वस्तू मिळत नाही, ज्याच्यासाठी मी सामर्थ्य आहे.	SA	A	UD	D	SD
४२.	व्यक्ति केंद्रीत जीवन हेच समाधानी जीवन आहे.	SA	A	UD	D	SD
४३.	जीवन हे एक प्रकारची शिक्षा आहे.	SA	A	UD	D	SD
४४.	आयुष्य माझ्या करीता ओझे झाले आहे.	SA	A	UD	D	SD
४५.	जीवन मौल्यवान आहे.	SA	A	UD	D	SD
४६.	लोक मला स्वकेंद्रीत व्यक्ति समजतात.	SA	A	UD	D	SD
४७.	मला कष्टांचे फळ कधीच नकारले गेले नाही.	SA	A	UD	D	SD
४८.	माझ्या जीवनामध्ये समायोजन करण्यासाठी मी कधीही यशस्वी झालो नाही.	SA	A	UD	D	SD
४९.	हे जीवन माझ्यासाठी मोठी चूक आहे.	SA	A	UD	D	SD
५०.	मला प्रत्येक ठिकाणी मानले जाते.	SA	A	UD	D	SD
५१.	समाधान आणि असमाधान जीवनामध्ये बरोबर चालतात.	SA	A	UD	D	SD
५२.	जीवनामध्ये कोणताही रुची नाही.	SA	A	UD	D	SD
५३.	उपलब्धी आमच्या खऱ्या प्रयत्नांची प्रतीक्षा करते.	SA	A	UD	D	SD
५४.	मला माझ्या जीवनशैलीचा अभिमान आहे.	SA	A	UD	D	SD
५५.	मी न्यूनगंडाने पछाडलेला आहे.	SA	A	UD	D	SD
५६.	जीवनामध्ये पैसाच सर्वकाही आहे.	SA	A	UD	D	SD
५७.	मी एक दुर्दैवी व्यक्ति आहे.	SA	A	UD	D	SD
५८.	इश्वर क्वचितच माझ्यावर प्रसन्न होतो.	SA	A	UD	D	SD
५९.	मी विनयशील व्यक्तिमधून दावा करू शकत नाही.	SA	A	UD	D	SD
६०.	लोक माझ्या सल्ल्यावर विश्वास ठेवतात.	SA	A	UD	D	SD

६१.	शिक्षकी पेशा शिक्षकाला मानसिक समाधान देतो.	SA	A	UD	D	SD
६२.	शासकीय शाळेमध्येही शिक्षविणे दुःखदायी बाब आहे.	SA	A	UD	D	SD
६३.	शिक्षकाला त्याच्या कामाच्या स्वरूपामुळे साधे राहणीमान आणि उच्च विचारसारणीचा अंगीकार करायला हवा.	SA	A	UD	D	SD
६४.	कॉलेजमध्ये शिक्षविणे एक वरदान तर शाळामध्ये शिक्षविणे एक श्राप आहे.	SA	A	UD	D	SD
६५.	शिक्षक देशाचे भवितव्य ठरऊ शकतो.	SA	A	UD	D	SD
६६.	शिक्षकांना समाजामध्ये मानाचे स्थान मिळावयाचे असेल तर त्यांनी आर्थिक फायद्याकडे कमी लक्ष देऊन समर्पण वृत्तीने काम करायला हवे.	SA	A	UD	D	SD
६७.	शिक्षकी पेशा हा अवनतीकडे नेणारा पेशा आहे.	SA	A	UD	D	SD
६८.	कोणालाही हे आवडणार नाही की, त्याला बाजारात "गुरुजी" म्हणून संबोधले जावे.	SA	A	UD	D	SD
६९.	मी त्या दिवसाची वाट पाहतो. ज्या दिवशी मी शिक्षकी पेशा सोडून देईन.	SA	A	UD	D	SD
७०.	विद्यार्थ्यांच्या यशावर शिक्षकांचे येश आवलंबून राहते.	SA	A	UD	D	SD
७१.	शिक्षकाला स्वतःचा परिचय शिक्षक म्हणून करून द्यायला अभिमान वाटला पाहिजे.	SA	A	UD	D	SD
७२.	काही वर्षांनंतर अध्यापनात एकसारखेपण येतो.	SA	A	UD	D	SD
७३.	मी एक शिक्षक आहे ही ईश्वराची कृपा.	SA	A	UD	D	SD
७४.	शिक्षकांना त्यांच्या कामाबाबत पुरस्कृत केले जात नाही.	SA	A	UD	D	SD
७५.	बहुतेक विद्यार्थी आपल्या शिक्षकांचा मान ठेवतात.	SA	A	UD	D	SD
७६.	आपल्या मुला मुलींना कुणीही शिक्षक होण्याचा सल्ला देऊ नये.	SA	A	UD	D	SD
७७.	शिक्षकी पेशा अन्य व्यवसायाहून अनेक बाबतीत चांगला आहे.	SA	A	UD	D	SD
७८.	शाळेचे प्राचार्य शिक्षकांचे मित्र व मार्गदर्शक म्हणून कार्य न करता त्यांचे मालक बनतात.	SA	A	UD	D	SD
७९.	प्रत्येक विद्यार्थ्यांची कौटुंबिक माहिती असणे ही एक शिक्षकांची जबाबदारी आहे.	SA	A	UD	D	SD
८०.	शिक्षकी पेशा हे एक आदरयुक्त पेशा आहे.	SA	A	UD	D	SD
८१.	शिक्षकी पेशामध्ये सत्याचा शोध घेतला जातो.	SA	A	UD	D	SD
८२.	शिक्षकाने आपल्या पगारापेक्षा जास्त काम नाही केला पाहिजे.	SA	A	UD	D	SD
८३.	शिक्षकी पेशा धारण करणाऱ्यांना ज्ञानाचे जग प्राप्त होते.	SA	A	UD	D	SD
८४.	बेरोजगारांना शिक्षकी पेशा शेवटचा आधार आहे.	SA	A	UD	D	SD
८५.	अध्यापनास रुचीपूर्ण व्यवसाय म्हणता येईल.	SA	A	UD	D	SD
८६.	गुणवत्तेच्या कमतरतेमुळे एखाद्याला शालेय शिक्षक राहावे लागते.	SA	A	UD	D	SD
८७.	शिक्षक हा आयुष्यभर शिकत असतो.	SA	A	UD	D	SD
८८.	शाळेमध्ये शिक्षविणे बुद्धीचे आणि पुढाकाराचे शोषण आहे.	SA	A	UD	D	SD
८९.	शिक्षक एक निष्क्रीय जीवन जगतो.	SA	A	UD	D	SD
९०.	असे बरेच समर्थ लोक आहे, जे आपला वेळ आणि ऊर्जा शिक्षकी पेशेमध्ये वाया घालतात.	SA	A	UD	D	SD

१. जेंव्हा आपण आपले दुःख दुसऱ्यांना सांगतो तेंव्हा ते कमी होते आणि आनंद द्वीगुणीत होतो.	SA	A	UD	D	SD
२. मला दुसऱ्यांच्या भावनांचा आदर करणे आवडते.	SA	A	UD	D	SD
३. आम्ही सर्व एका ईश्वराची निर्मिती आहोत.	SA	A	UD	D	SD
४. नशीबाने मला नेहमी धोका दिला.	SA	A	UD	D	SD
५. मला असे लोक भिळतात की काही कारण नसतांनाही ते माझे ईर्ष्या करतात.	SA	A	UD	D	SD
६. जीवन एक ओझे आहे.	SA	A	UD	D	SD
७. मी जीवनामध्ये अपयशी ठरलो.	SA	A	UD	D	SD
८. मी माझे जीवन जसे आहे तसे उपभोगतो.	SA	A	UD	D	SD
९. जे आपल्या नशीबात आहे त्याला प्राप्त करण्यासाठी कठोर परिश्रम करायला हवे.	SA	A	UD	D	SD
१०. मी एक असा व्यक्ती म्हणून ओळखला जातो की, जो परिस्थितीशी जुळवून घेत नाही.	SA	A	UD	D	SD
११. मानवी जीवन हे दुःखानी व्याप्त आहे.	SA	A	UD	D	SD
१२. मला समायोजन हे मृगजळ झाले आहे.	SA	A	UD	D	SD
१३. मी साधे राहणीमान आणि उच्च विचार सारणी याला फक्त एक घोषना समजतो.	SA	A	UD	D	SD
१४. लोक माझे गांभीर्याने ऐकतात.	SA	A	UD	D	SD
१५. लोकसमुहमध्ये मी अयोग्य आहे असे लोक समजतात.	SA	A	UD	D	SD
१६. माझ्या जीवनाचा विशिष्ट असा हेतू नाही.	SA	A	UD	D	SD
१७. मी स्वतःहाच माझ्या कार्यांना बिघडून टाकतो.	SA	A	UD	D	SD
१८. जीवन जसे आहे तसे स्विकारा किंवा त्याला घडवा.	SA	A	UD	D	SD
१९. आपल्या अपयशाकरीता नशीबाला पूर्णतः दोष दिला पाहिजे.	SA	A	UD	D	SD
२०. मी प्रामाणिक मनुष्य आहे, याची खात्री पटल्यानंतर आनंदी होतो.	SA	A	UD	D	SD
२१. माझे उपलब्धी निश्चितपणे माझ्या अपयशापेक्षा जास्त आहे.	SA	A	UD	D	SD
२२. जीवन हे एक भ्रम आहे.	SA	A	UD	D	SD
२३. आपले विचार आपण दुसऱ्यांना सांगून आपले हसे करून घेतो.	SA	A	UD	D	SD
२४. परिस्थितीने माझ्या समायोजनामध्ये कधीही मदत केली नाही.	SA	A	UD	D	SD
२५. लोक माझा सहवास टाळतात.	SA	A	UD	D	SD
२६. लोक मुद्दामहून माझ्याशी संपर्क करत नाहीत.	SA	A	UD	D	SD
२७. लोक मला एक चांगला मित्र समजतात.	SA	A	UD	D	SD
२८. माझ्यापासून उपलब्धी नेहमीच दुर राहिली.	SA	A	UD	D	SD
२९. मी सदैव आपल्या साथीदारांचा उपकार मानत असतो.	SA	A	UD	D	SD
३०. माझे मित्र मला महत्त्व देत नाहीत.	SA	A	UD	D	SD

- (۱) جب اپنے غموں کا تذکرہ دوسروں سے کیا جاتا ہے تو وہ کم ہو جاتے ہیں اور خوشیاں دگنی جاتی ہیں۔
- (۲) میں دوسروں کے احساسات کا احترام کرنا پسند کرتا ہوں۔
- (۳) ہم سب ایک قادر المطلق کی تخلیق ہیں۔
- (۴) قسمت نے مجھے ہمیشہ دھوکا دیا ہے۔
- (۵) میں یہ محسوس کرتا ہوں کہ لوگ بلاوجہ مجھ سے حسد کرتے ہیں۔
- (۶) زندگی ایک بوجھ ہے۔
- (۷) میں زندگی میں ناکام رہا ہوں۔
- (۸) میں ہر حال میں زندگی سے لطف اندوز ہوتا رہا ہوں۔
- (۹) جو ہمارے لیے رکھا گیا ہے اسے حاصل کرنے کے لئے ہمیں سخت محنت کرنی چاہیے۔
- (۱۰) میں ایک ایسا شخص سمجھا جاتا ہوں جو حالات سے سمجھوتہ نہیں کر سکتا۔
- (۱۱) انسانی زندگی غموں سے پر ہوتی ہے۔
- (۱۲) زندگی میں سمجھوتا کرنا میرے لئے ایک سراب سا ہو گیا ہے۔
- (۱۳) میں سادہ زندگی اور اعلیٰ فکر کو محض ایک نعرہ سمجھتا ہوں۔
- (۱۴) لوگ مجھے سنجیدگی کے ساتھ سنتے ہیں۔
- (۱۵) لوگ محفلوں کے لئے مجھے نامناسب سمجھتے ہیں۔
- (۱۶) میری زندگی کا کوئی خاص مقصد نہیں ہے۔
- (۱۷) میں اپنے معاملات کو خود بگاڑ دیتا ہوں۔
- (۱۸) زندگی ایسی ہے جیسے ہم اسے قبول کریں یا بنائیں۔
- (۱۹) ناکامی کے لئے قسمت کو پوری طرح سے ذمہ دار ٹھہرانا چاہئے۔
- (۲۰) میں ایک ایماندار آدمی کہلا جانا پسند کرتا ہوں۔
- (۲۱) میری کامیابیاں میری ناکامیوں سے یقیناً زیادہ ہیں۔
- (۲۲) زندگی ایک فریب ہے۔
- (۲۳) اپنے خیالات دوسروں کے ساتھ بانٹ کر ہم اپنے آپ سے مذاق کرتے ہیں۔
- (۲۴) حالات نے سمجھوتے میں کبھی میری مدد نہیں کی۔
- (۲۵) لوگ میری صحبت سے گریز کرتے ہیں۔
- (۲۶) لوگ خاص طور سے مجھ سے ربط و ضبط رکھنا نہیں چاہتے۔
- (۲۷) لوگ میرے اندر ایک اچھا دوست تلاش کرتے ہیں۔
- (۲۸) کامیابیوں نے ہمیشہ مجھ سے فاصلہ رکھا۔
- (۲۹) میں ہمیشہ اپنے ساتھیوں کا احسان مند ہوں۔
- (۳۰) میرے دوست مجھے کوئی اہمیت نہیں دیتے۔

- SA A UD D SD (۳۱) زندگی میں کامیابیوں سے مطمئن ہونے کے لئے میرے پاس کوئی وجہ نہیں ہے۔
- SA A UD D SD (۳۲) کئی موقعوں پر لوگ مدد کے مستحق ہوتے ہیں۔
- SA A UD D SD (۳۳) لوگ مجھے اپنے اعتماد میں لینا پسند نہیں کرتے۔
- SA A UD D SD (۳۴) ناکامیاں ہمیں زندگی میں غمزدہ کرنے کے لئے ہوتی ہیں۔
- SA A UD D SD (۳۵) میں زندگی میں کوئی طے شدہ مقصد نہیں رکھتا۔
- SA A UD D SD (۳۶) میں ایک پیچیدہ شخص کے طور پر جانا جاتا ہوں۔
- SA A UD D SD (۳۷) لوگ میری ایمانداری پر کبھی شک نہیں کرتے۔
- SA A UD D SD (۳۸) آپ چاہے لوگوں کے لئے کچھ بھی کر لیں وہ آپ کے ممنون نہیں رہیں گے۔
- SA A UD D SD (۳۹) مجھے اس دنیا میں بڑی مشکل سے اچھے دوست ملتے ہیں۔
- SA A UD D SD (۴۰) عام طور پر لوگ قابل بھروسہ نہیں ہوتے۔
- SA A UD D SD (۴۱) عام طور پر مجھے وہ نہیں ملتا جس کا میں حقدار ہوں۔
- SA A UD D SD (۴۲) خود غرض زندگی ہی اطمینان دینے والی زندگی ہے۔
- SA A UD D SD (۴۳) یہ زندگی ایک قسم کی سزا ہے۔
- SA A UD D SD (۴۴) زندگی میرے لیے بھاری بوجھ ہے۔
- SA A UD D SD (۴۵) زندگی قیمتی ہے۔
- SA A UD D SD (۴۶) میں ایک خود غرض شخص سمجھا جاتا ہوں۔
- SA A UD D SD (۴۷) مجھے اپنی محنت کا پھل دینے سے کبھی انکار نہیں کیا گیا۔
- SA A UD D SD (۴۸) میں زندگی میں کبھی بھی سمجھوتا کرنے میں کامیاب نہیں ہوسکا ہوں۔
- SA A UD D SD (۴۹) یہ زندگی میرے لیے بہت بڑی ہدایتی ہے۔
- SA A UD D SD (۵۰) میں جہاں بھی جاتا ہوں اپنی پہچان پالیتا ہوں۔
- SA A UD D SD (۵۱) مطمئن اور غیر اطمینان بخش کیفیت زندگی میں ساتھ ساتھ چلتی رہتی ہے۔
- SA A UD D SD (۵۲) زندگی میں کوئی رونق نہیں ہے۔
- SA A UD D SD (۵۳) کامیابیاں ہماری حقیقی کوششوں کی منتظر ہوتی ہیں۔
- SA A UD D SD (۵۴) میں اپنے طرز زندگی پر فخر محسوس کرتا ہوں۔
- SA A UD D SD (۵۵) میں احساس کمتری میں مبتلا ہوں۔
- SA A UD D SD (۵۶) زندگی میں پیسہ ہی سب کچھ ہے۔
- SA A UD D SD (۵۷) میں ایک بد قسمت انسان رہا ہوں۔
- SA A UD D SD (۵۸) قدرت شاذ و نادر ہی مجھ پر مہربان ہوئی ہے۔
- SA A UD D SD (۵۹) میں ایک منکر المزارع شخص ہونے کا دعویٰ نہیں کر سکتا۔
- SA A UD D SD (۶۰) لوگ میری تجویز پر بھروسہ کرتے ہیں۔

D - 268

61. تدریس کا پیشہ مدرس کو ذہنی سکون میسر کرتا ہے۔ SA A UD D SD
62. سرکاری اسکول میں بھی تدریس سخت تکلیف دہ عمل ہے۔ SA A UD D SD
63. مدرس کو اس کے پیشہ کی وجہ سے سادہ زندگی اور اعلیٰ فکر کا مظاہرہ کرنا چاہئے۔ SA A UD D SD
64. کالج میں تدریس ایک نعمت ہے جبکہ اسکول میں تدریس ایک زحمت ہے۔ SA A UD D SD
65. مدرس ملک کا مستقبل طے کر سکتا ہے۔ SA A UD D SD
66. مدرسین کو سماج میں مقام پانے کیلئے معاشی فائدے کو ترک کرتے ہوئے خدمت انجام دینی چاہیے۔ SA A UD D SD
67. تدریسی پیشہ کمتر درجے کا پیشہ ہے۔ SA A UD D SD
68. کسی کو یہ اچھا نہیں لگنا چاہئے کہ اسے سر بازار ”ماسٹر جی“ کہہ کر پکارا جائے۔ SA A UD D SD
69. میں اس دن کی تمنا میں ہوں جس دن میں تدریسی پیشہ ترک کر دوں گا۔ SA A UD D SD
70. مدرس کی کامیابی اس کے طلباء کی کامیابی میں پوشیدہ ہے۔ SA A UD D SD
71. مدرس کو اسکول میں کام کرنے والے مدرس کی حیثیت سے تعارف کرانے میں فخر محسوس ہونا چاہئے۔ SA A UD D SD
72. اکثر تدریس میں چند برسوں بعد یکسانیت پیدا ہو جاتی ہے۔ SA A UD D SD
73. خدا کا شکر ہے کہ میں ایک مدرس ہوں۔ SA A UD D SD
74. مدرس کو اس کی کارکردگی کے لئے مناسب ایوارڈ نہیں دیا جاتا۔ SA A UD D SD
75. زیادہ تر طلباء اپنے استاد کا لحاظ رکھتے ہیں۔ SA A UD D SD
76. ہر ایک کو یہ صلاح نہیں دینی چاہئے کہ وہ اپنے بیٹے یا بیٹی کو مدرس بنائے۔ SA A UD D SD
77. تدریسی پیشہ کئی معنوں میں دوسرے پیشوں سے بہتر ہے۔ SA A UD D SD
78. صدر مدرس اسکول میں مدرس کے ساتھ دوست یا رہنماء کی طرح نہیں بلکہ استاد کی طرح برتاؤ کرتا ہے۔ SA A UD D SD
79. مدرسین اپنے تمام طلباء کے گھریلو حالات جاننے کے بارے میں ذمہ دار ہیں۔ SA A UD D SD
80. تدریس ایک معزز پیشہ ہے۔ SA A UD D SD
81. تدریسی پیشہ میں استاد سچ کی تلاش میں رہتا ہے۔ SA A UD D SD
82. مدرس سے اس کی تنخواہ سے زیادہ کام کرنے کی توقع نہیں رکھنی چاہئے۔ SA A UD D SD
83. تدریسی پیشہ اس میدان کے اختیار کرنے والوں کے لئے علم کا خزانہ کھول دیتا ہے۔ SA A UD D SD
84. تدریسی پیشہ بے روزگاروں کے لئے آخری جائے پناہ ہے۔ SA A UD D SD
85. تدریس کو ایک دلچسپ پیشہ کہا جاسکتا ہے۔ SA A UD D SD
86. خراب تعلیمی کارکردگی کی وجہ سے کسی کو مدرس بن جانا پڑتا ہے۔ SA A UD D SD
87. مدرسین اپنی تمام زندگی سکھتے رہتے ہیں۔ SA A UD D SD
88. اسکول میں تدریس کرنا ذہانت اور پہل کرنے کی صلاحیت کو نگل لیتی ہے۔ SA A UD D SD
89. مدرسین ایک بے مزہ زندگی گزارتے ہیں۔ SA A UD D SD
90. قابل لوگ تدریسی پیشہ میں اپنا وقت اور توانائی ضائع کر رہے ہیں۔ SA A UD D SD